

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فیش منبرکوتاه

حضرت ام البنین (سلام الله علیها) و ارادت او به

بچه های حضرت زهرا سلام الله علیها

↓ کانال فیش منبرمرثیه درایتا ↓

<https://eitaa.com/fishemenbar>

عرضه در سایت طلبه یار = <http://www.talabeyar.ir>

جناب **ام البنین** علیهاالسلام، مادر گرامی علمدار کربلا، حضرت قمر بنی هاشم علیه السلام است که پس از شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها، به همسری امام علی علیه السلام برگزیده شد .

نام ایشان، فاطمه مشهور به **ام البنین** دختر حزام بن خالد بن ربیع از قبیله بنی کلاب است. این قبیله از جمله قبایلی است که در دلاوری و شجاعت زبانزد خاص و عام بود. پدر ایشان، حزام مکئی به ابوالمجل، از چهره های شاخص و ممتاز و دلاور عرب و مادر ایشان، لیل یا ثمامه دختر سهیل بن عامر بن مالک است که از خاندانی شجاع و از چهره های به نام عرب به شمار می آمد. (عمده الطالب، ج ۱، ص ۳۵۶؛ تاریخ طبری، ج ۴، ص ۱۱۸) بنابراین و به عبارت دیگر خاندان حضرت **ام البنین** علیها السلام چه از طرف پدری و چه از طرف مادری، در دوران قبل و بعد از اسلام جزء دلیران و شجاعان عرب محسوب می شدند. (باقر شریف القرشی، العباس بن علی علیهما السلام، ج ۱، ص ۲۴)

امام علی علیه السلام پس از شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها با توجه به اهداف بلندی که آثارش در واقعه کربلا ظاهر شد و با توجه به حکم قانون وراثت که سجایا و خصوصیات اخلاقی را از نسلی به نسل بعد منتقل می کند، با برادر خود عقیل که در نسب شناسی عرب شهره بود درباره انتخاب همسری که از خاندانی دلیر و جنگاور باشد، مشورت کرد که نتیجه این مشورت انتخاب جناب **ام البنین** به همسری حضرت علی علیه السلام در سال بیست و پنج هجری شد. (باقر شریف القرشی، العباس بن علی علیهما السلام، ج ۱، ص ۲۶)

حضرت **ام البنین** علیهاالسلام، بانویی گرامی و پرهیزکار، فاضل و دانشمند و عارف به مقام امیرالمؤمنین علیه السلام و اهل بیت علیهم السلام بود که در مؤدت به ایشان مخلص و در یاریشان پابرجا و محکم بود (العباس المقرم ص ۱۲۵) که سند این وفاداری را می توان در واقعه کربلا با قربانی کردن هر چهار فرزندشان به نام های عباس بن علی، عبدالله بن علی، جعفر بن علی و عثمان بن علی در راه دفاع از ولی امرشان مشاهده کرد. (مقاتل الطالیین ص ۸۷)

امام علی علیه السلام پس از شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها با توجه به اهداف بلندی که آثارش در واقعه کربلا ظاهر شد و با توجه به حکم قانون وراثت که سجایا و خصوصیات اخلاقی را از نسلی به نسل بعد منتقل می کند، با برادر خود عقیل که در نسب شناسی عرب شهره بود درباره انتخاب همسری که از خاندانی دلیر و جنگاور باشد، مشورت کرد که نتیجه این مشورت انتخاب جناب **ام البنین** به همسری حضرت علی علیه السلام در سال بیست و پنج هجری شد

ایشان در سراسر زندگی خود، فرزندان حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام را بر فرزندان خود مقدم می دانست و بر آنان بسیار محبت می کرد. وی این توجه و رجحان را نه تنها وظیفه ای عاطفی می دانست- که بر ذمه ی هر انسانی است که کودکان یتیم را مورد محبت خود قرار دهد- بلکه آن را فریضه ای دینی نیز به شمار می آورد چرا که خداوند سبحان اجر رسالت پیامبر خویش را محبت به خاندان او معرفی کرده است. (شوری ۴۲/آیه ۲۳)

این بانوی مکرّمه با نظر به آیه * النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ * (احزاب ۳۳/آیه ۶) حفظ حقوق، منافع، حرمت و جان ولی امرش را بر حفظ حقوق، منافع، حرمت و جان خود و خانواده اش مقدم دانست و جانب آنان را بر جانب خود ترجیح داد. (ترجمه تفسیر المیزان ج ۱۶، ص ۴۱۳)

مادر گرامی حضرت ابوالفضل علیه السلام حدیث پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم که را فرمود: "من کنت مولاه فهذا علی مولاه" شنید و در جهت پیروی از آن عزیزترین ثمرات زندگی اش را در راه دفاع از مولایش فدا کرد و مشمول دعای پیامبر گرامی اسلام که "اللهم وال من والاه و أعن من أعاناه و نصر من نصره و أحب من أحبه" بود، قرار گرفت. (شواهد التنزیل لقواعد التفصیل، ج ۱، ص ۲۵۶)

جناب **ام البنین** علیها السلام معرفت و ادب خاصی نسبت به ساحت مقدس فرزندان حضرت زهرا سلام الله علیها داشت. روزی که ایشان با امام علی علیه السلام ازدواج کرد، هنگامی که به درب خانه حضرت رسید، به فرزندان حضرت علی علیه السلام عرض کرد: سادتی، أنا هنا خادمة عندکم جئت لخدمتکم، فهل تقبلونی بهذا الشرط... و إلا فإنی راجعة إلى داری، ای آقایانم، من اینجا نزد شما خدمتکاری هستم که آمده ام تا خدمتگذاری کنم، پس آیا مرا به این شرط می پذیرید؟ که اگر نپذیرد من به خانه خود بازمی گردم، پس حسنین علیهما السلام و حضرت زینب سلام الله علیها در مقابل این سخن فرمودند: شما عزیز و بزرگوار هستید و این خانه هم متعلق به شماست. (عبدالحمید مهاجر، العباس بن علی، ص ۹ (پس از ازدواج با امیرالمؤمنین علیه السلام نیز، هنگامی که حضرت ایشان را با نام فاطمه صدا می زنند، این بانوی گرامی از امام علیه السلام درخواست کردند که او را اینگونه صدا نزنند، زیرا هنگامی که فرزندان حضرت زهرا سلام الله علیها نام فاطمه را می شنوند به یاد مادرشان می افتند و غمگین می شوند، لذا امیرالمؤمنین ایشان را به نام **ام البنین** - یعنی مادر فرزندان و پسران- نامیدند. (محمد تقی مدرسی، العباس بن علی، ص ۲۳)

ایشان در سراسر زندگی خود، فرزندان حضرت فاطمه زهرا علیها السلام را بر فرزندان خود مقدم می دانست و بر آنان بسیار محبت می کرد. وی این توجه و رجحان را نه تنها وظیفه ای عاطفی می دانست- که بر ذمه ی هر انسانی است که کودکان یتیم را مورد محبت خود قرار دهد- بلکه آن را فریضه ای دینی نیز به شمار می آورد چرا که خداوند سبحان اجر رسالت پیامبر خویش را محبت به خاندان او معرفی کرده است

لکن گفتنی است که این محبت و احترام تنها از طرف جناب **ام البنین** علیها السلام نبود و فرزندان حضرت فاطمه سلام الله علیها نیز برای این بانوی با فضیلت احترام خاصی قائل بودند و ایشان را همچون مادر دوست می داشتند. (العباس بن علی ج ۱ ص ۲۷) آورده اند که حضرت زینب سلام الله علیها پس از واقعه کربلا و پس از ورود به مدینه به دیدار این بانوی بزرگوار رفتند و شهادت فرزندان او را به وی تسلیت گفتند. (العباس المقرم ص ۱۲۵) حضرت **ام البنین** علیه السلام علاقه و ارادت خاصی نسبت به امام حسین علیه السلام داشتند، پس از واقعه کربلا هنگامی که این بانوی گرامی با بشیر بن جذلم که خبر ورود کاروان اسرای کربلا را به مدینه اعلام می کرد، رو به رو شدند، نخستین سوالی که ایشان از وی پرسیدند درباره امام حسین علیه اسلام و سلامتی ایشان بود، بشیر به جهت اینکه به همسر علی علیه السلام صدمه ای وارد نشود، به صورت جداگانه شهادت فرزندان او را به وی تسلیت می گفت، اما ایشان در مقابل پاسخ او، تنها از امام حسین علیه السلام و سلامتی حضرت می پرسید، هنگامی که بشیر از شهادت امام حسین علیه السلام خبر داد، این بانوی گرامی در مقابل این خبر سنگین، در حالی که بر صورتش لطمه می زد، ناله ها سر داد که "واویلا، واحسیناه" (محمد تقی مدرسی، العباس بن علی، ص ۲۳)

آن حضرت، هنگامی که متوجه شد که هر چهار فرزندش همراه امام علیه السلام کشته شدند، فرمود: ای کاش فرزندانم و تمامی آنچه در زمین است، فدای حسین می شد. (مع ركب الحسينی، ص ۴۰۹) جناب **ام البنین**، با بزرگواری با کشته شدن فرزندانش برخورد کرد و به شهادت ایشان در کنار امام خویش افتخار می کرد. ایشان هر روز به قبرستان بقیع می رفت و در گوشه ای می نشست و در خصوص فرزندان اشعار جانسوز می سرود. هنگامی که زنان مدینه با خطاب **ام البنین** وی را تسلیت می گفتند، در پاسخ آنان می فرمود: دیگر مرا **ام**

البنین نخوانید، دیگر مرا مادر شیران شرزه و شکاری ندانید. (مقاتل الطالبین، ص ۹۰، ادب الطف، ج ۱، ص ۷۳ و اعیان الشیعه، ج ۴ ص ۱۳۰)

حضرت **ام البنین** پس از شهادت فرزندانش، گوشه عزلت گزید و سرانجام در سیزدهم جمادی الثانی سال ۶۴ هجری یعنی سه سال پس از جریان جانسوز عاشورا رحلت فرمود. **ام البنین** علیها السلام نجم الساطع فی المدینه نبی الامین، ص ۲۰۱) اکنون گنبد و بارگاه این بانوی مکرمه به دست وهابیان تخریب شده و فقط آثاری از قبر و سنگ قبر وی باقی مانده است.